

**ДО
ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ**

К О Н Ц Е П Ц И Я

ЗА СТРАТЕГИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ НА

ОКРЪЖЕН СЪД-ХАСКОВО

**изготвена от МИГЛЕНА ТЕНЕВА ТЯНКОВА-
и.ф. административен ръководител-председател на ОС-Хасково**

**кандидат за заемане на длъжността
„административен ръководител-председател”
на Окръжен съд-Хасково**

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА СЪДИЙСКАТА КОЛЕГИЯ КЪМ ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,

Настоящата концепция представям пред Вас, на основание чл. 194б, ал. 1, т. 2 от Закона за съдебната власт, в качеството ми на кандидат за заемане на длъжността „административен ръководител-председател” на Окръжен съд-Хасково /за втори мандат/. В нея излагам основните ми цели, приоритети, идеи и цялостна визия за развитие и организация на работата на ОС-Хасково и районните съдилища в съдебния район.

I. Лична мотивация за заемане на длъжността

Мотивацията ми да участвам в обявения конкурс е продиктувана от кариерното ми развитие в съдебната система /съдия в РС-Хасково, съдия в ОС-Хасково, повече от седем години административен ръководител-председател на РС-Хасково, а последните пет години на ОС-Хасково/, свързано с натрупване на достатъчно теоретически, практически и административен опит, както и от реалните постижения, които с колегите от ОС-Хасково и районните съдилища в съдебния му район постигнахме. Административният опит ми даде възможността за съвсем различен поглед върху случващото се в съдебната система през последните години. Основните ми приоритети винаги са били работа в екип и разпределение на задачите по приоритети, както в самия ръководен екип, а така също между членовете в колектива, за да се чувстват лично ангажирани, отговорни и с чувство за индивидуален принос към достиженията и постигнатите конкретни резултати, касаещи органа на съдебна власт, на който съм била административен ръководител. Като такъв съм носила личната си управленска отговорност за взетите решения, предприетите мерки, конкретни действия и постигнатите резултати.

Заявявала съм открито, че за мен, както и за целия колектив на Съда, промяната в съдебната система е свързана с конкретна визия и с реално предприети мерки, поради което намирам за необходимо да подчертая, че постигнатите резултати в работата се дължат не само на моите усилия, но те са постижение на целия ръководен екип, всички съдии и съдебни служители. Предприехме необходимите мерки за оптимизиране и подобряване на работните процеси. От самото начало ясно заявих основните принципи в работата ни - приемственост, запазване и надграждане на добрите резултати и практики, пълна прозрачност и информираност при администрирането на съда, зачитане мнението на съдиите и съдебните служители при решаване на важните организационни въпроси, пряко засягащи работата им и условията на труд, еднакво отношение към всички служители, при съобразяване със спецификите на работата им, тяхната взаимозаменяемост в работните процеси, оптимизиране на щатната численост на съдебната администрация, спазване на етичните правила и норми на поведение, както и утвърдените вътрешни правила в ОС-Хасково,

като винаги съм следвала последните да се спазват най-вече от самата мен и заместниците ми, като най-видимите членове на колектива, защото съм убедена, че е недопустимо да изискваш спазването на принципи, норми и правила, които самият пренебрегваш.

През всичките години, през които съм заемала ръководна длъжност, съм показала, че не съм безразлична към случващото се в съдебната система, а напротив. Чувствам се ангажирана към промяната, имам ясна визия за това какво е необходимо да се случи в системата, както и, в частност, в хасковския съдебен район. Взела съм участие в редица работни групи към ВСС, към МП, участвала съм при изготвяне на конкретни предложения, в това число и за законодателни такива до Министъра на правосъдието. Участвах лично и в един от най-успешните за съдебната система проекти за съдебната система по Оперативна програма „Административен капацитет” - проект „Консултативен форум на районните съдилища”, по приоритет I. „Добро управление, подприоритет: „Прозрачна и ефективна съдебна система”, който се осъществи с финансовата подкрепа на ОПАК, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. При реализиране на проекта бяха разработени подробни правила за разпределението на делата на принципа на случайния подбор, правила за публикуване на съдебните актове на интернет страниците на съдилищата, както и времеви стандарти за разглеждане на делата, които поставиха и основата на последващите дейности, свързани с разработване и утвърждаване на добри практики в прякото управление на съдилищата, така и с обучение по важни въпроси от правораздавателната ни работа. Предложенията на работните групи по проекта, обективирани в решения на Висш съдебен съвет, се превърнаха в национални стандарти на работа за всички съдилища в страната /по отношение на програмните продукти за разпределение на делата на принципа на случайния подбор, начина на публикуване на съдебните актове и др./ и създадоха стабилна основа за надграждането им във времето. Получихме признанието от Ръководителя на Управляващия орган на ОПАК, че проект „Консултативен форум на районните съдилища” е един от най-успешните за съдебната система, постигнал конкретни резултати в практиката на съдилищата. След формалното приключване на Проекта продължихме да организираме общи срещи на председателите на съдилищата, в т.ч. районни, окръжни и апелативни, на които обсъждахме ЗИДНК, ЗИДНПК, ЗИДЗСВ, организирахме обучение на председателите на районните съдилища в областните центрове по Закона за електронните съобщения, съвместно с председателите на най-големите окръжни съдилища /СГС, ОС-Пловдив, ОС-Бургас, ОС-Варна/, с представители на МВР и НС. С Проект „Консултативен форум на районните съдилища” поставихме основите на открит диалог на професионално ниво, създадохме механизъм за взаимодействие и координация между съдилищата.

През 2011 година решихме този Форум да продължи неформалното си съществуване под наименованието „Форум на съдилищата в България”, като най-голямото ни постижение бе това, че срещите ни превърнаха самия проект в дискуссионен форум, което ни даде възможност да обменяме идеи и да формираме общи позиции. Водени от общата воля за наличието на безусловна обществена необходимост от реални реформи, съдиите-участници във Форума на съдилищата обединихме идеите си в „План за действие”, който е пакет от мерки, които трябва да бъдат предприети. През месец март 2012 г. Форумът представи публично своя план за действие и бъдещи работни модели на електронно правосъдие и дистанционни връзки в съдебния процес. Съвместно с председатели на други окръжни съдилища беше изготвено и изпратено становище във връзка със ЗСРС до президента, председателя на ВКС, главния прокурор и председателя на Народното събрание. Продължаваме да организираме работни срещи при проблеми, свързани с пряката ни правораздавателна работа и за уеднаквяване на съдебната практиката /напр. по ЗСРС/.

Като кандидат за заемане на длъжността „административен ръководител-председател” на Окръжен съд-Хасково за втори мандат, следва да отбележа, че познавам лично не само съдиите, но и всички съдебни служители от целия съдебен район, наясно съм колко дълъг път извървахме през последните пет години и с конкретните проблеми, чакащи разрешаване. Убедена съм, че съдиите и съдебните служители от ОС-Хасково и районните съдилища имаме потенциала да извървим още много стъпки напред, за да достигнем заявените от системата стандарти за прозрачно, обективно и безпристрастно правосъдие, осъзнавайки сериозността, значимостта и личната ни отговорност към провежданата съдебна реформа.

II. Особености на съдебния район. Кадрова обезпеченост на Окръжен съд-Хасково. Анализ и оценка на състоянието на ОС-Хасково. Очертаване на достиженията и проблемите в досегашната му дейност, набелязване на цели за развитието и мерки за тяхното достигане.

1. Особености на съдебния район

Хасковска област заема 5 534 кв.м. площ /5%/ от територията на цялата страна. В областта, с административен център гр. Хасково има 208 населени места. Съдебният окръг обхваща 10 общини в 5 съдебни района, както следва:

-**Районен съд-Хасково:** обхваща общините Хасково /град Хасково и 36 села/, Стамболово /26 села/ и Минерални бани /12 села/. Трите общини с общо население 105 989 души;

-**Районен съд-Димитровград:** обхваща община Димитровград, в която влизат гр. Димитровград, град Меричлери и 25 села /общо 53 557 души/;

-Районен съд-Свиленград: обхваща общините Свиленград /гр. Свиленград и 23 села/ и Любимец /гр. Любимец и 9 села/ - общо 33 218 души;

-Районен съд-Харманли: обхваща община Харманли /гр. Харманли и 24 села/, Симеоновград /гр. Симеоновград и 8 села/ и Маджарово /гр. Маджарово и 18 села/ - общо население от 35 367 души;

-Районен съд-Ивайловград: обхваща община Ивайловград обхваща гр. Ивайловград и 18 села, населението е 6426 души.

Населението на хасковска област се състои от **234 557 жители** /3,34 % от населението в Р България/¹. Само в административния център – гр. Хасково, живеят 76 397 души, а в Община Хасково населението наброява 94 156 души.

Териториалното разположение на съдебния район, предопределя и особеностите на съдебните производства, свързани с участието на чужденци и трансгранична престъпност, които са подсъдни предимно на ОС-Хасково и РС-Свиленград. Като граничен район, хасковска област е част от сухопътната граница с Р Турция и с Р Гърция, като на нейна територия има разкрити три гранично-пропускателни пункта.

ГКПП „Капитан Андреево” – ГКПП „Капъкуле” – разположен на българо-турската граница, който е и външна граница за ЕС. През посочения граничен пункт преминава ключов трансконтинентален път от Западна Европа към Азия и същият е сред най-натоварените ГКПП-ове в света по пътникопоток и количества товари, преминаващи през него. По данни от 2008 година е вторият по натовареност сухопътен граничен пункт в света и най-натовареният в Европа. През античността през него е преминавал римския път „Виа милитарис”.

ГКПП „Капитан Петко войвода” – ГКПП „Орменион”- разположен на българо-гръцката граница, открит през 1988 година, който към настоящия момент е и вътрешна граница на Европейския съюз. Този граничен пункт е разположен на еврокоридор Е-80, свързващ градовете Хелзинки /Р Финландия/ и Александруполис, Р Гърция.

ГКПП Ивайловград” – ГКПП „Кипринос” –разположен на българо-гръцката граница, вътрешна граница на ЕС, открит през м. септември, 2010 година.

След военните конфликти в държавите от Близкия изток и след сблъсъка между протестиращи и силите за сигурност, довели до гражданската война в Сирия и огромния поток от мигранти, преминаващи предимно през зелена граница с Р Турция, в периода 2011-2013 година на територията на хасковска област се разкриха и функционират три центъра за чужденци, както следва:

Регистрационно-приемателен център – Харманли /от „открит тип”/- териториално поделение на Държавната агенция за бежанците /ДАБ/

¹ Данни на НСИ – Преброяване на населението 2011г.

при Министерски съвет за регистрация, настаняване, медицински изследвания, социално и медицинско подпомагане и провеждане на производства по молби за предоставяне на статут и по молби за убежище.

Транзитен център – с. Пъстрогор, общ. Свиленград /”открит тип”/ – териториално поделение на ДАБ за регистрация, настаняване, медицински изследвания и провеждане на производства за определяне на компетентната държава за предоставяне на статут и на ускорено производство за чужденци, търсеци закрила.

Специален дом за временно настаняване на чужденци /СДВНЧ/ – гр. Любимец към Дирекция „Миграция” - МВР /от „закрит тип/ - в Дома са настанени граждани на трети държави с наложени ПАМ „експулсиране” и „принудително отвеждане до границата на Р България”, за които съществуват пречки за незабавното им извеждане от страната.

2. Кадрова обезпеченост на Окръжен съд-Хасково

По утвърдено щатно разписание към 01.01.2017 година /и към настоящия момент/ в ОС-Хасково са отпуснати 16 щата за длъжността „съдия”, 3 щата за длъжността „младши съдия” и 37 щата за съдебна администрация, в т.ч. обща и специализирана. С изключение на една щатна длъжност за „младши съдия”, всички останали са заети и към настоящия момент. Всички съдии в ОС-Хасково са със статут на несменяемост и с ранг „съдия във ВКС и ВАС”. По щатно разписание има двама заместници на административния ръководител, които са съответно и ръководители на „Гражданско-” и „Наказателно отделение”.

Към настоящия момент одобреното щатно разписание на Окръжен съд – Хасково включва 37 щатни бройки за съдебна администрация.

Ръководните длъжности в съда, съгласно Класификатора на длъжностите в администрацията са три, както следва: „съдебен администратор”; „главен счетоводител”; „завеждащ служба-съдебни секретари”.

Специализираната администрация е организирана в следните служби: „Регистратура”, „Регистратура за класифицирана информация”, „Наказателно деловодство I-ва инстанция”, „Наказателно деловодство II-ра инстанция”, „Гражданско деловодство I-ва инстанция”, „Гражданско деловодство II-ра инстанция”, „Архив”, „Съдебни секретари”, „Фирмено деловодство”, служба „Връчване на призовки и съдебни книжа” с общо 25 щатни бройки, по длъжности и брой щатове, както следва: 2 щатни длъжности „съдебен помощник”; 10 щатни длъжности „съдебен секретар”; 9 щатни длъжности „съдебен деловодител”; 1 щатна длъжност „съдебен архивар”; 3 щатни длъжности „призовкар”. За пълнота само ще отбележа, че работата на призовкарите от РС-Хасково и ОС-Хасково е обединена в обща

Служба „Бюро призовки”, с оглед икономия на време, кадрови ресурс и с цел навременно връчване на съдебни книжа и призовки, като районирането и разпределението им по райони е извършено с моя заповед.

Общата администрация се състои от:

- общо 5 щатни бройки експертни длъжности, разпределени по длъжности и брой щатове, както следва: 1 щатна длъжност „управител сгради” /по длъжностна характеристика на този служител са възложени и задълженията за длъжността „завеждащ Регистратура класифицирана информация”/; 1 щатна длъжност „човешки ресурси”; 1 щатна длъжност „системен администратор”; 1 щатна длъжност „касиер, същият и домакин”; 1 щатна длъжност „съдебен статистик” /по длъжностна характеристика на този служител са възложени и задълженията за длъжността „заместник-завеждащ Регистратура „Класифицирана информация”/; - общо 4 щатни бройки технически длъжности, разпределени по длъжности и брой щатове, както следва: 1 щатна длъжност „шофьор, той и куриер”; 2 щатни длъжности „чистач”; 1 щатна длъжност „работник, поддръжка сгради, той и технически изпълнител-огняр”.

➤ След направен анализ на щатната численост на съдебната администрация установих, че е възможно оптимизиране на същата, както с оглед необходимостта от икономии на финансов ресурс, така и с цел уплътняване на работното време, като прецених и възможността от съвместяване на длъжности и взаимозаменяемостта на съдебни служители при отсъствие по обективни причини. През месец ноември 2015 година изложих своето виждане за оптимизиране на щатовете на съдебната администрация в писмен анализ до административния ръководител-председател на АС-Пловдив и до Комисия „Съдебна администрация” към ВСС, като заложих поетапно съкращаване на 1 щатна бройка от техническите длъжности /чистач/ и 2 щатни бройки от специализираната администрация /„съдебен деловодител”/, както и трансформиране на щат - от длъжността „съдебен деловодител” в длъжността „съдебен помощник”. Към настоящия момент тази оптимизация е факт, като съотношението между съдийските щатове и тези на съдебната администрация в периода 2012 – 2016 година е както следва:

година	Съдии по щат, вкл. мл. съдии	Съдебна администрация	съотношение
2012	19	39	2.05
2013	19	39	2.05
2014	19	40	2.10
2015	19	40	2.10
2016	19	37	1.95

Считам, че щатната численост по утвърдено щатно разписание е оптимална, при която е възможно качествено правораздаване при спазване на всички процесуални срокове и постигане на всички заложен стандарти. Постигната е максимална оптимизация на съдебната администрация, в т.ч. с оглед реализиране на реални икономии за бюджета на съдебната власт, както и с оглед вменените им служебни задължения, в т.ч. при условията на съвместяване и при необходимост от заместване.

➤ Един от основните ми приоритети от самото начало е да се следват политиките за развитие на човешкия ресурс, като стриктно се спазва конкурсното начало и модела за подбор при назначаване на съдебни служители, съгласно утвърдените вътрешни правила в тази насока. Ежегодно се извършва и атестиране на съдебните служители.

➤ Съдът не разполага с щат „връзки с обществеността“, което създава затруднения в работата с медиите, доколкото тази дейност се осъществява от административния ръководител, поради невъзможността да се съвместява от съдебен служител, тъй като няма такъв, който да отговаря на изискванията - да има опит в работата с медиите и достатъчна степен на юридическа подготовка. Немалка част от подсъдните на ОС-Хасково дела са с висок обществен и медиен интерес. Предвид и заложените дейности в Комуникационната стратегия на съдебната власт 2014 г. – 2020 г., е крайно необходима надеждна външна комуникация между съдебната власт и различните външни публики, както и провеждане на единна политика на прозрачност и достъпност на информацията от всички органи на съдебната власт, за да бъде преодолян трайно установения дефицит на обществено доверие. Предвид гореизложеното считам за абсолютно необходимо отпускането на щат „връзки с обществеността“ в Окръжен съд – Хасково, който да осъществява връзка с медиите, както по делата, подсъдни на ОС-Хасково, така и на районните съдилища от съдебния район.

3. Пряка правораздавателна дейност

За осъществяване на правораздавателната дейност в съда са обособени две отделения – „Наказателно отделение“, което се състои от 7 съдии и „Гражданско отделение“, което се състои от 9 съдии, разглеждащи и търговски дела. Съдиите от всяко отделение разглеждат както първоинстанционни, така и въззивни производства. Младшите съдии участват при разглеждане на въззивни граждански и наказателни производства, като участват, наред с всички съдии, и като член-съдия /без да са докладчици/ в петорни състави по първоинстанционни наказателни производства. Всички съдии, в т.ч. и младши съдиите, участват в разпределението на делата на 100 % натовареност, с изключение на административния ръководител и заместниците му. Броят, съставите на отделенията, тяхната специализация, индивидуалната натовареност на съдиите, председателя и неговите заместници са определени с решения на

Общото събрание на съдиите, съгласно чл. 85, ал. 3, т.т. 1 и 7 от ЗСВ. Въведената специализация и постоянни въззивни състави допринасят до своевременно и ефективно администриране, насрочване, разглеждане и решаване на делата, както и повишаване качеството на правораздавателната дейност.

➤ През м. май 2012 година бе извършен анализ на образуваните първоинстанционни граждански и търговски производства, подсъдни на ОС-Хасково, за 3-годишен период /2009-2011 година/, който бе обсъден на Общо събрание на съдиите, с оглед преценка необходимостта от създаване на „Търговско отделение”. Този ангажимент поех пред съдиите още при встъпването ми в длъжност, като считах, че е необходима специализация, бързина и качество на търговското правораздаване, доколкото се засяга пряко търговския оборот, предвид нарастналата междуфирмена задлъжнялост и усложнените икономически отношения. Изготвеният анализ бе обсъден и единодушно бе взето решение на Общо събрание на съдиите да не се обособява самостоятелно „Търговско отделение”, тъй като обратното би довело до неравномерна натовареност между съдиите, разглеждащи граждански и търговски дела, както и би се отразило срочността за приключване на делата, доколкото при търговските дела има двойна размяна на книжа. На последното проведено Общо събрание на съдиите на 17.09.2016 година, на основание чл. 85, ал. 3, т. 1 от ЗСВ, отново бе взето единодушно решение в този смисъл.

➤ От направения анализ на постъпилите наказателни дела за периода 2009-2011 година се установи, че е налице намаляване обема на работа по тези видове дела, като на Общо събрание на съдиите бе взето решение да се намали съдийския състав в „Наказателно отделение”, като един съдия да премине към „Гражданско отделение”, с оглед балансиране на индивидуалната натовареност на съдиите в двете отделения.

➤ Следва да отбележа, че още през 2012 година в ОС-Хасково се наложи практика всички важни организационни проблеми, броя на отделенията и съставите в тях, заложените в програмния продукт за случайно разпределение на делата групи /по видове дела/ в отделенията, натовареността на председателя, заместник председателите, председателите на въззивни състави и съдиите да не се определят еднолично административния ръководител или от ръководния екип, а да се обсъждат на общо събрание на съдиите и да се вземат решения, въз основа на които се издава заповед от административния ръководител.

➤ Общото събрание на съдиите изготвя и становища по всички тълкувателни дела, образувани от Общите събрания на наказателна, гражданска и търговска колегии към ВКС.

3.1. За периода 2012-2016 година, данните за движението на съдебните производства по видове дела, са както следва:

година	постъпили					Свършени					от общо свършените дела, свършени в 3-месечен срок	
	граждански	търговски	фирмени	наказателни	общо	Граждански	търговски	фирмени	Наказателни	общо	Брой	%
2012 г.	938	158	39	822	1957	926	183	42	814	1965	1706	87%
2013 г.	958	152	38	896	2044	932	150	38	899	2019	1800	89%
2014 г.	985	160	39	750	1934	985	149	37	762	1933	1714	89%
2015 г.	826	163	44	880	1913	854	171	45	871	1941	1739	90%
2016 г.	836	168	47	1027	2078	830	183	47	1020	2080	1842 по стария ред	89%
											1779 по новия ред	86%

Забележка: В последната графа /"от общо свършените дела, свършени в 3-месечен срок"/ е отчетен различен процент, което се дължи на изчисляването на сроковете по старата методика и по новата такава, въведена през м. януари 2017 година за отчетния период през 2016 година. Считаю, че когато се извършва сравнителен анализ е необходимо да се изхожда от една и съща база за сравнение. В този смисъл разликата се дължи на изчисляване на срокове по първоинстанционни граждански и търговски дела, в зависимост дали същите започват да текат от датата на първото съдебно заседание /както е по старата методика и отчитането им в предходните периоди/ или от датата на образуване на делото /по новата методика/. Този показател неизбежно се влияе от начина на отчитане, тъй като при първоинстанционните търговски дела по закон се извършва двойна размяна на книжа, но обективно не е налице влошаване качеството на работа и забавяне на съдопроизводството.

3.2. Натовареността на съдиите от ОС-Хасково – по щат и действителна натовареност, в сравнителен план, е както следва:

НАТОВАРЕНОСТ ПО ЩАТ

Окръжен съд - Хасково в сравнение с останалите окръжни съдилища

Година	Дела за разглеждане		Свършени дела	
	ОС – Хасково	Средно за страната	ОС – Хасково	Средно за страната
2016	10,11	12,22	9,12	9,56
2015	9,50	12,36	8,51	9,60
2014	9,59	9,18	8,48	7,72
2013	9,96	8,76	8,86	7,61
2012	9,62	10,27	8,62	7,87

ДЕЙСТВИТЕЛНА НАТОВАРЕНОСТ

Окръжен съд - Хасково в сравнение с останалите окръжни съдилища

Година	Дела за разглеждане		Свършени дела	
	ОС – Хасково	Средно за страната	ОС – Хасково	Средно за страната
2016	11,29	14,69	10,20	11,48
2015	10,78	15,49	9,66	12,03
2014	10,27	10,79	9,08	9,00
2013	10,82	10,51	9,61	9,16
2012	11,36	12,63	10,18	9,78

4. Образуване на делата. Анализ на продължителността на разглеждане, управление на движението им и намаляване до минимум на забавеното съдопроизводство.

4.1. Началото на обективното, безпристрастно и прозрачно съдопроизводство се поставя с въведения принцип за случайното

разпределение на делата, спазването на който считам, че е изцяло лична отговорност на административния ръководител. Всеки съд е задължен да има утвърдени вътрешни правила за случайното разпределение на делата, в които следва да са ясно разписани отклоненията и изключенията от това правило. Спазването на този принцип е гаранция за независимостта и за равномерната натовареност на самите съдии. Именно административният ръководител е гарант, както за съдията, така и за страните, че съдебният процес ще бъде разгледан безпристрастно, обективно и прозрачно. Този принцип е част от наложения нов подход към администрирането на съдебната дейност и е насочен към редуциране на съмненията към корупционни практики. От 01.10.2015 година в ОС-Хасково разпределението на делата се осъществява с централизираната система за случайно разпределение на делата и се извършва от председателя на съда и неговите заместници, като бяха закупени квалифицирани електронни подписи за достъп до същата. Тъй като начинът на разпределение на делата бе чувствителна тема за съдиите в ОС-Хасково, още през месец март 2012 година предприех необходимите мерки за образуване на делата и тяхното разпределение в деня на постъпване на книгата в съда, респ. най-късно на следващия ден, което заложих и в утвърдените вътрешни правила и се спазва стриктно. За целия ръководния екип е от изключителна важност всички съдии да са убедени, че действително не се допускат каквито и да било манипулации при разпределението на делата и да не са налице съмнения при осъществяване на тази дейност.

➤ През месец април 2012 година въведох случайното разпределение на съдебните заседатели, членовете на разширени /петорни/ състави и членове на тройни състави /без доклад/.

Протоколите се отпечатват, подписват от разпределящия и се съхраняват в делото, както и в регистър, отразяващ ежедневното разпределение на делата.

4.2. Още през периода м. април-юни 2012 година бяха извършени планови проверки от ИВСС на организацията на работата в ОС-Хасково и в районните съдилища от съдебния район. Докладите от проверките ми спомогнаха да добия първоначална, но ясна представа за конкретните проблемите, свързани с организацията на работа във всеки отделен орган на съдебна власт, администрирането и движението на делата, както и да начертая приоритетите за всеки един съд.

Основните препоръки в доклада от резултатите от извършената проверка в „Наказателно отделение“ на ХОС бяха насочени към намаляване броя на отменените първоинстанционни присъди по наказателни дела и връщането им за ново разглеждане, респ. върнати на фазата на досъдебното производство, в т.ч. бе отразено, че немалък брой дела са неоснователно върнати и бе констатирана противоречива практика между отделните въззивни състави; прилагане на единни критерии за връщане на делата за ново разглеждане на районните съдилища, респ. на досъдебното

производство /80 броя решения в този смисъл за проверявания период от почти 2 години/; преодоляване на неравномерната натовареност на съдиите в отделението, която бе установено, че е значителна, така че индивидуалната натовареност да е близка до средната за съда; намаляване до минимум на съдебните актове, по които изготвянето на мотивите е забавено; бяха констатирани немалък брой присъди, по които изпълнението е забавено извън законоустановените срокове; препоръча се да се уеднакви практиката на отделните въззивни състави и прилагане на единни критерии за определяне на едно и съща процесуално нарушение, допуснато на досъдебна, респ. в съдебна фаза, като съществено или не, като се съобрази практиката на ВКС; да се извършва проверка /поне веднъж годишно/ върху дейността на районните съдилища при осъществяване на администрирането на делата и пряката им правораздавателна работа – насрочване, разглеждане в разумни срокове и изписване на съдебните актове в законоустановените такива; уеднаквяване на практиката на Общо събрание на съдиите, като решенията се свеждат до знанието на съдиите от районните съдилища.

Въз основа на направените констатации при проверката на граждански и търговски дела, подсъдни на ОС-Хасково, бяха отправени препоръки за упражняване на постоянен контрол върху воденото на деловодните книги и регистри в Служба „Съдебно деловодство“; да се организира и контролира стриктно въвеждането на всички необходими данни в електронната деловодната система САС „Съдебно деловодство“, свързани с образуване, движение и приключване на делата; предприемане на мерки за по-задълбочена предварителна подготовка на делата преди насрочването им в открито съдебно заседание и преди обявяване ход по същество, с цел недопускане възобновяване на производствата, водещо до неоснователното им забавяне; да се предприемат мерки за приключване на производствата в разумни срокове, в това число съдиите да предприемат действия за дисциплиниране на участниците в процеса и др.

По повод отправените препоръки от ИВСС и предвид констатираните лично от мен слабости в администрирането на съда, бяха предприети следните административни мерки:

➤ ежемесечни проверки на всички деловодни книги в ОС-Хасково;

➤ извърши се анализ на постановените съдебни актове от ОС-Хасково по наказателни дела, като въззивна инстанция, по които са отменени първоинстанционните съдебни актове и е постановено връщане на делото за ново разглеждане на районните съдилища, респ. на фазата на досъдебното производство – на прокурора; допускани процесуални нарушения – в досъдебна и съдебна фаза, в т.ч. повтарящи се, съществени и отстраними такива. При така изготвения анализ бе установено, че действително е налице немалък брой неоснователно върнати дела за ново разглеждане, както и противоречива практика на отделните въззивни състави в Наказателно отделение. След проведени обсъждания на съдебната

практиката в районните съдилища и ХОС се положиха максимални усилия за уеднаквяване на практиката между съдиите, разглеждащи наказателни дела, недопускане на неоснователно връщане на делата с отмяна на постановените първоинстанционни съдебни актове; провеждане на съдебно следствие пред въззивната инстанция, доколкото същата е такава по същество. Такива анализи се изготвят на всеки 6 /шест/ месеца и се обсъждат от съдиите, като този проблем е преодолян, което е констатирано и при контролната проверка на ИВСС;

➤ до 5-то число на всеки месец се изготвя справка от системния администратор за всички съдебни актове, изготвени извън законоустановения срок, както и такава по граждански и търговски дела с отменен ход по същество, по които производството е възобновено. Категорично е убеждението ми, че бързината на производството не следва да бъде за сметка на качеството на работа на съда. Показателите на ОС-Хасково са едни от най-добрите в апелативния район по отношение на качеството на работа, следва да се запазят и повишат, защото винаги има какво още да се желае. Ще работя в насока да не се допуска изготвяне на съдебни актове извън установените в процесуалните закони срокове;

➤ до 5-то число на всеки месец се изготвя справка за спрените наказателни, граждански и търговски дела, подсъдни на ОС-Хасково, както и причините за това, които се докладват на председателя на съда. Във всяко деловодство се води регистър на спрените производства – граждански, търговски, наказателни, който се проверява всеки месец лично от мен;

➤ през 2012 година бе изготвен анализ на образуваните и неприключили съдебни производства, продължили над една година, причините за това, като бяха предприети мерки от страна докладчиците по делата за дисциплиниране на всички участници в процеса, като разпоредих и приоритетното им разглеждане.

Забавянето на делата се определя като съществен проблем в съдебната система, като сигнал за проблеми в правораздаването и е причина за критики от страна на гражданите - страни в производствата, както и на обществото като цяло. Към настоящия момент в ОС-Хасково няма образувани преди 01.01.2015 година и неприключили съдебни производства по наказателни и граждански дела, в т.ч. първоинстанционни и въззивни такива. Единствено 9 /девет/ търговски дела са спрени до приключване на други производства, което налага извод, че няма неоснователно забавени производства, подсъдни на ХОС. Считаю, че Окръжен съд-Хасково успя активно и ефективно да управлява движението на всяко дело, като по този начин се осигурява равен достъп до правосъдие за всички страни, своевременно правораздаване, подобряване качеството на съдебните процеси и повишаване на общественото доверие в Съда като институция;

➤ изготвя се анализ на отменените съдебни актове, постановени от ОС-Хасково и върнати за ново разглеждане, обезсилени или с постановени нови присъди от инстанционния контрол, както и анализ на

причините за това, в т.ч. по съдии, както и на върнатите за администриране дела. Тези анализи се обсъждат със съдиите от отделенията, с оглед уеднаквяване на съдебната практика и повишаване качеството на правораздаване в съда;

➤ за първи път от встъпването ми в длъжност разпоредих извършване на проверки на организацията на дейността на съдиите, държавните съдебни изпълнители и съдиите по вписванията в районните съдилища от съдебния район, на осн. чл. 86, ал. 1, т. 6 от ЗСВ, които се извършват всяка година, в т.ч. тематични такива, когато са констатирани конкретни проблеми;

➤ през 2013 година в ОС-Хасково се въведе Регистър за отводите, постановени от съдебни състави от ОС-Хасково и Регистър на постановените отводи от съдиите от районните съдилища, които се водят в ОС-Хасково. В същите се прилагат копия от съдебните актове, като председателите на районните съдилища ги изпращат до 5-то число всеки месец, касаещ предходния такъв.

Всички предприети мерки се отразиха дисциплиниращо и върху съдиите, като към настоящия момент тези проблеми не съществуват. Изготвяне на съдебни актове извън едномесечния срок е изключение и в повечето случаи е в рамките на дни, като касае само дела с фактическа и правна сложност. Всички анализи и резултатите от тях се отразяват и в годишните доклади за дейността на съда.

➤ В ОС-Хасково ежегодно се извършват проверки на организацията на дейността на съдиите от комисии, назначени от председателя на АС-Пловдив, на основание чл. 106, ал. 1, т. 7 от ЗСВ. Докладите с резултатите от същите се обсъждат на общо събрание на съдиите, като отправените препоръки се изпълняват във възможно най-кратки срокове. Като цяло изводите от извършваните проверки са, че в ОС-Хасково е създадена много добра организация на работа.

4.3. Незабавното публикуване на съдебните актове на интернет страниците на съдилищата се наложи с цел обезпечаване на максимална откритост и прозрачност в работата, като резултатите стават публични и достъпни за обществото. Организацията по публикуването на съдебните актове е задължение, вменено със ЗСВ, на всеки един административен ръководител. С Решение на ВСС е установен общ стандарт за съдилищата, касаещ публикуването на съдебните актове. Утвърдени са вътрешни правила за публикуване на съдебните актове, които се спазват стриктно.

4.4. Ежеседмичното дежурство, както от съдиите, така и от съдебните служители, се осъществява по предварително утвърден за цялата година график.

5. Уеднаквяване на съдебната практика в ОС –Хасково и в съдебния район.

Един от основните проблеми за правораздаването в страната, който оцених като основен, е уеднаквяването на съдебната практика в съдебния район и го заложих като приоритет. Застанах категорично зад необходимостта да бъдат предприети конкретни мерки и намиране на правилната формула в тази насока, тъй като противоречивата съдебна практика поражда и съмнения за корупционни такива.

➤ Уеднаквяването на съдебната практика заложих и като основна цел в Стратегическия план на съда. Уеднаквяване на съдебната практика е необходимо и в отговор на очакванията на обществото, а именно – предвидимо правосъдие.

➤ От компетенциите на Общото събрание на окръжния съд е анализирането и обобщаването на съдебната практика на окръжния съд и на районните съдилища от неговия съдебен район /чл. 85, ал. 3, т. 8 от ЗСВ/. Ето защо счетох, че е необходимо системното обсъждане, анализиране, обобщаване и уеднаквяване на съдебната практика в рамките на отделенията на ОС-Хасково, което се осъществява периодично.

➤ Въведох т.нар. „система за активност”, при която съдиите от районните съдилища, чрез председателите, както и заместник-председателите на отделенията към ОС, периодично да обобщават и поставят конкретни проблеми, свързани със съдебната практика в района. Същите се обсъждат на Общо събрание на съдиите от окръжния съд, като решенията на ОбС на съдиите от ОС се свеждат до знанието и на районните съдилища, когато това касае пряката им правораздавателна работа, което даде своите положителни резултати.

➤ налице са и случаи, при които Общото събрание на съдиите се е произнасяло за уеднаквяване на съдебната практика в районните съдилища по сигнали на Съвета на адвокатската колегия.

6. Професионална квалификация на съдиите и съдебните служители. Обучение на съдебните заседатели.

➤ В ОС-Хасково работят професионално подготвени съдии и съдебни служители. Подобряване качеството на съдебните дейности, повишаване качеството на правораздаване и на обслужване на гражданите е немислимо без адекватно и навременно повишаване на квалификацията на работещите в съдебната система. В този смисъл съм привърженик всички съдии и съдебни служители от съдебния район да участват активно във всички текущи форми на обучения, предвидени в програмата на НИП /присъствено и дистанционно такова/, според нуждите им. Акцент поставихме и върху реалното първоначално обучение на новоназначени съдебни служители чрез специализираните обучителни програми към НИП, с оглед бързото и своевременно усвояване на дейностите, които следва да извършват в ежедневната си работа. Това е необходимо, тъй като множеството граждани, имащи досег със съда, придобиват първите си впечатления, дори и за съдебната система като цяло, при общуването със

съдебните служители. Това е напълно обяснимо като се има предвид, че именно те са тези, които са „на първа линия”. Стимулирам участието на всеки съдия и съдебен служител в обученията, защото именно висококвалифицираните и мотивирани съдии и съдебни служители са тези, които се ползват с обществено доверие.

➤ Създадената организация в съда позволява на практика всеки желаещ магистрат и служител да подобрява квалификацията си и да участва в обученията, семинари, работни срещи, кръгли маси, дискусии и конференции, организирани от НИП, неправителствени организации, по проекти по ОПАК и други.

➤ Създадената практика, всяка година по проект за регионални обучения Окръжен съд- Хасково да кандидатства и с финансиране от НИП да провежда по две обучения годишно на място на съдиите от целия съдебен окръг с лектори съдии от ВКС, апелативни съдилища и хабилитирани преподаватели е изключително полезна за работата на съдиите. Темите на обученията предварително се обсъждат и с районните съдии, като се отчита и тяхната нужда от обученията.

➤ От 2012 година периодично се осъществяват работни срещи на административните секретари и главните счетоводители от районните съдилища в съдебния окръг, на които съдебният администратор и главният счетоводител на ОС-Хасково указват методическа помощ и съдействие по поставените от тях въпроси във връзка с работата им и с организационни проблеми, в т.ч. проблеми при прилагане на Правилника за администрацията на съдилищата, както и изграждането на СФУК. Системно се оказва такава помощ и от системния администратор на ОС-Хасково, от служителя по сигурността на информацията, както и от завеждащия Регистратура „Класифицирана информация”.

➤ Окръжен съд-Хасково, отчитайки нуждата от обученията на съдебните служители от районните съдилища, организира и проведе регионални обученията и работни срещи за съдебни служители от съдебния район - съвместно с Отдел „Държавен архив”- Хасково при Дирекция „Регионален държавен архив”- Пловдив, проведе обучение на административни секретари и съдебни архивари от съда и от районните съдилища в съдебния район на тема: „Извършване на текуща и междинни експертизи на документите в архивите на районните и окръжни съдилища”; съвместно с „Европейски консултантски център Превента- М” ЕООД-Хасково, по предложение на Окръжен съд- Хасково, се организира регионален учебен семинар на тема: „Възлагане на обществени поръчки през 2013г.” и „ЗФУКПС и неговото практическо приложение в организациите от публичния сектор”.

➤ Още при встъпването ми в длъжност при първия мандат отбелязах необходимостта да се отдели необходимото време за обучение и на съдебните заседатели към ОС-Хасково. В тази връзка още през 2012 година беше организирано първото обучение на съдебните заседатели, както

и последващи такива – през 2013 и 2014 година. Заложили сме план за обучение на съдебните заседатели, който да се изпълнява при всеки нов мандат. При първоначалното обучение се разяснява тяхната роля и статут, съгласно българското законодателство; участието на обществеността в правораздавателния процес, видовете наказания, а при последващите такива бяха разяснени съдебните производства по наказателни дела за ПТП със смъртен резултат и индивидуализацията на наказанията; налагане на наказанието „пробация” и в кои случаи същото се заменя с наказание „лишаване от свобода”; налагане на наказания „доживотен затвор или „доживотен затвор без право на замяна”. При провежданите обучения използвахме и „Практическо помагало на съдебния заседател”, издадено от ОС-Добрич, което бе от изключителна полза и улесни подготовката на обученията.

7. Материално-техническо осигуряване. Информационни технологии.

7.1. Материално-техническо осигуряване и сграден фонд.

Сградата на Съдебната палата в гр. Хасково е публична държавна собственост и в нея са настанени ОС -Хасково, РС-Хасково, ОП-Хасково, РП-Хасково, Агенцията по вписванията и ОЗ „Охрана” – Хасково към Министерство на правосъдието. ОС-Хасково е материално добре обезпечен. Съдиите работят в самостоятелни кабинети /най-много по двама/. Съдебните служители също работят при много добри условия.

Съгласно § 83. ал. 1 и 3 от Преходните и заключителни разпоредби в Закона за съдебната власт, обн. в ДВ бр. 62 от 09.08.2016г., в сила от 09.08.2016 г., в тримесечен срок от влизането в сила на ЗСВ, управляваните от Министерството на правосъдието недвижими имоти и движими вещи на съдебната власт преминаха към Висшия съдебен съвет, а предоставените до влизането в сила на този закон имоти и части от имоти на Министерството на правосъдието за нуждите на второстепенните разпоредители с бюджет към министъра на правосъдието продължават да се ползват за осъществяване на дейността им и остават в управление на Министерството на правосъдието. В тази връзка бяха предприети необходимите действия от наша страна за отразяване на промените в акта за публична държавна собственост на недвижим имот № 6440/29.01.2013 година, че имотът описан в него е предоставен в управление на Висш съдебен съвет.

➤Още в предходни периоди са извършени преустройства, ремонти и реконструкции в сградата на Съдебната палата Хасково, а именно: „Пленарна зала и гаражи” са преустроени в съдийски кабинети и съдебни зали; „Работилницата” е преустроена в офис-помещения за Агенцията по вписвания; сграда „Съдебни експертизи” е разрушена във връзка с изграждането на сградата на Административен съд-Хасково; чрез

преграждане на част от коридора на втория етаж на административната сграда са изградени 3 съдийски кабинета; извършени са били строително-монтажни работи за реконструкция и ремонт на аварийно стълбище; след извършен текущ ремонт са подменени крила на прозорци на по-голяма част от прозорците в помещенията, ползвани от окръжния съд.

➤ През 2012 година бяха извършени аварийни текущи ремонти на покрива на Съдебната палата, след като вследствие на проливните дъждове същия протече; извърши се текущ ремонт на цялата парна инсталация в сградата и на парните котли;

➤ изгради се противопожарна инсталация и евакуационно осветление в сградата; извърши се ремонт на мълниезащитната и заземителни уредби и се приведеха в съответствие със сега действащата нормативна уредба;

➤ извърши се текущ ремонт на всички съдебни зали и коридорите на втория етаж, на всички кабинети и деловодства с минимални средства; беше подменено останалото в две от деловодствата на съда още от преди повече от тридесет години старо офис-оборудване.

➤ След наводнението на помещенията на сутеренния етаж и подземния гараж през 2014 г. година, вследствие на проливни дъждове, излизането от корито на река Хасковска и на придошлата приливна вълна по бул. „България”, се предприеха мерки за недопускане на следващи наводнения и след финансиране от ВСС се поставиха възвратни клапи на ВиК инсталацията, монтираха се сифони с възвратни клапани и потопяеми помпи, зазида се вратата през която премина водата, изградиха се прагове под вратите в мазето, подмениха се крилата на прозорците на приземния етаж.

Проблеми, свързани с материалната база, очакващи разрешаване:

➤ Предприех всички необходими мерки, за да се осигури достъпна среда за хора с физически увреждания – рампи, подходи и специални средства за придвижване, защото борейки се за европейска визия и европейско мислене следва да отстраним всички съмнения за „дискриминационен подход” на нуждаещите се от правосъдие. И към настоящия момент този проблем не е разрешен. Предложения в тази насока бяха отправени до ВСС през 2013 година, както и нееднократно до Министерство на правосъдието.

През месец септември 2016 година бе депозирано ново предложение до Комисия „Управление на собствеността” към ВСС за отпускане на средства общо в размер на 32 064 лева за проектиране и изграждане на **бетонна рампа** на открито за преодоляване на външното стълбище и доставка и монтаж на **повдигателно съоръжение** на закрито за преодоляване на вътрешното стълбище във фойето и осъществяване на достъпа от тротоара до първия етаж на Съдебна палата- Хасково на хора с

намалена подвижност, в т.ч. на хората с увреждания. По разбираеми причини тези средства не бяха отпуснати през 2016 година, но следва да се отбележи, че в рамките на 3-4 месеца е невъзможно ВСС да разреши всички проблеми със сградния фонд в страната.

С писмо изх. № ВСС-445/25.01.2017 г. на Комисия „Управление на собствеността” на ВСС бяхме уведомени, че в инвестиционната проекто-програма на ВСС за 2017 година е предложена позиция за привеждане сградите в съответствие с изискванията на Наредба № 4 от 01.07.2009 г. за проектиране, изпълнение и поддържане на строежите в съответствие с изискванията за достъпна среда на населението, включително за хората с увреждания. В същото писмо ни уверяват, че Дирекция „Управление на собствеността” ще предприеме действия за привеждане на съдебната сграда в съответствие с изискванията за достъпна среда и има възможност да бъде включена в инвестиционната политика на ВСС за 2017 година.

➤ Това ще реши обаче само въпроса с осигуряване на достъпна среда единствено до първия етаж, където има разположени съдебни зали както на ОС-Хасково, така и на РС-Хасково, всички съдебни деловодства на РС-Хасково, в т.ч. Служба „Бюро съдимост”. Заложили сме изграждане на ансансьор за осигуряване достъп до втория и третия етаж в сградата, където са всички служби на ОС-Хасково, ОП-Хасково и РП-Хасково.

➤ Към настоящия момент проблем създава и електрическата инсталация, която е изградена при построяване на сградата – 1937 година. Същата не е съобразена с натоварването, с оглед настанените в сградата органи на съдебна власт, сървъри, компютърни конфигурации, климатици и др. Доколкото подмяната на същата представлява капиталов разход и е свързана със заснемане и изготвяне на проект на цялостната ел. инсталация на сградата е необходим сериозен финансов ресурс.

➤ Проучихме и възможността във времето да се газифицира сградата, предвид предприетото към настоящия момент газифициране на града. Свързването към основен газопровод би струвало 2 500 лева, но предстои обследване от специалисти за възможността от използване на изградената парна инсталация за тази цел.

7.2. Техническа обезпеченост и програмни продукти.

След проведена обществена поръчка от ВСС, бяха доставени в Окръжен съд- Хасково 40 броя компютърни конфигурации, 2 лаптопа, 1 мултифункционално устройство, 3 броя принтери и 1 скенер. През 2016 година бяха отпуснати средства от ВСС и закупени 2 броя многофункционални копирни машини. Към настоящия момент Окръжен съд- Хасково разполага с 56 броя компютърни конфигурации, 2 компютъра, 18 монитора, 5 лаптопа, 3 мултифункционално устройство, 40 броя принтери, от които 36 са в експлоатация, 33 броя високоскоростни скенери, 1 мрежов сторидж, 3 броя сървъри, единият от които не се ползва, 8 броя UPS, 5 копирни машини. Със съществуващата компютърна техника и

информационни системи е напълно възможно да се осъществява нормално функциониране на работните процеси, независимо, че все още има компютърни конфигурации и принтерна техника, които са с експлоатационен срок над 10 години и често се налагат ремонти, които понякога са нецелесъобразни, а вече липсват и резервни части за тях.

В съдебните зали и сървърното помещение токозахранващите устройства са с над 5 годишен експлоатационен срок, но към настоящия момент осигуряват надеждна защита при токови сринове, които в съда не са рядко явление.

➤Разпределението на делата по съдии и състави, в изпълнение на чл. 9 ЗСВ, се осъществяваше до 30.09.2015г. с предоставената от ВСС програма за случаен избор „Law Choice”- версия 4.0.20.

Чрез същия програмен продукт се определят на случаен принцип и членовете на разширени състави, участващи в състава на съда при разглеждане на делата, подсъдни на ОС- Хасково.

Функционират още и модул за случаен избор на съдебни заседатели по наказателни дела от общ характер, както и модул за разпределение на случаен принцип на ЧСИ, на които се възлага събиране на вземания в полза на бюджета на съдебната система.

От 01.10.2015г. разпределението на делата се осъществява с централизираната система за случайно разпределение на делата. Бяха определени лицата, които ще извършват разпределението и администрирането на системата и им бяха закупени квалифицирани електронни подписи за достъп до същата. Делата в отделенията са разпределени по групи, които са предварително обсъдени на Общо събрание на съдиите, според нашата преценка за тежест на същите, като същите при необходимост се променят с решение на ОбС на съдиите.

➤От 01.04.2016 година се въведе и програмният продукт „СИНС”, който отчита индивидуалната натовареност на съдиите. Осигурен е достъп на всеки съдия до системата. Периодично обсъждаме индивидуалната натовареност на съдиите от отделенията, като общото становище е, че проблемът в неравномерната натовареност се дължи от една страна на неосъществената връзка между централизираната система за разпределение на делата и СИНС, а от друга, на първоначално заложените коефициенти за тежест по различните видове дела /граждански, търговски и наказателни/, които са базирани на различни и неунифицирани критерии за тежестта на отделните производства. Въпреки тези затруднения, се извършват ежемесечни справки за натовареността на всеки съдия, като резултатите се обсъждат от общото събрание на съдиите с оглед необходимост от предприемане на мерки съгласно приетите от ВСС правила. Утвърдени са формуляри, които се попълват от съдията докладчик при приключване на съдебните производства. След съгласуване с председателя, респ. заместниците му /ръководители на съответното отделение/ и преценка, че е необходимо увеличаване, респ. намаляване на коефициента на тежест на

всяко конкретно дело се разпорежда /писмено/ нанасяне на коригиращ такъв в СИНС.

➤Постановените съдебни актове се публикуват незабавно на обновената интернет - страница на съда и се изпращат за публикуване и на централизирания уеб-базиран интерфейс, поддържан от ВСС.

➤Окръжен съд- Хасково работи с програма за управление на съдебни дела САС „Съдебно деловодство” на „Информационно обслужване” АД, а през 2014 г. се внедри към същата и модул „Съдебен призовкар”. Всички документи по делата се сканират и се поддържа електронна папка по всяко дело в деловодната програма, което заедно със съществуващата вътрешна мрежа, допринасят за по-доброто обслужване на гражданите в информационния център на съда.

➤Всички съдии имат пълен достъп до правно-информационната програма “АПИС”. За счетоводната дейност се използва бизнес процесор web “КОНТО 66”², а за работните заплати се използва се програмен продукт “ ПОЛИКОНТ”.

➤Ежедневно се извършват справки чрез отдалечен достъп до НБД „Население” към ГД „ГРАО”, което допринася за бързината на съдебното производство.

➤Продължава обмена на данни между информационните системи на съдилищата и ядрото на Единната информационна система за противодействие на престъпността /ЕИСПП/.

➤В ОС –Хасково всеки съдия и съдебен служител работи на персонален компютър, с достъп до интернет и инсталирана правно-информационна система. Изградена е вътрешна локална мрежа.

➤Съдебните зали в цялата съдебна палата са модернизирани и озвучени, като всяка една от тях разполага със звукозаписно устройство, както и с електронни табла пред тях. Всяка зала е оборудвана и с монитор за съдебния състав, което изключително улеснява изготвянето на съдебния протокол в съдебно заседание.

За повишаване качеството на предоставяните услуги и за улеснение на гражданите се предоставя изцяло информацията, която им е необходима:

➤предприехме мерки за обновяване на интернет страницата на съда и включване в съдържанието ѝ на различни рубрики; чрез интернет страницата на съда <http://okrsud.haskovo.net> се предоставя актуална информация - за насрочените съдебни заседания и свършените дела, публикуват се съдебните актове, публикувани са редица вътрешни правила, касаещи работата на ОС-Хасково, прессъобщения до медиите, обявените конкурси в съдебната администрация, има линкове към всички районни съдилища от съдебния район, както и към АС-Пловдив и др. /виж по-долу/;

² Предоставена от ВСС - единен счетоводен продукт за цялата съдебна система.

➤ чрез информационните табла, поставени на първия етаж от сградата и мониторите, монтирани непосредствено до входа, се оповестяват графици за съдебни заседания; на видно място има указателни табели за разположението на съдебните зали и различни служби;

➤ в Съдебна палата – Хасково още през 2010 година е открит Информационен център, който обслужва Окръжен съд и Районен съд – Хасково и предоставя информация на граждани и адвокати. Центърът се обслужва на ротационен принцип от служител на РС-Хасково или от служител на ОС – Хасково, тъй като няма отпуснат самостоятелен щат в нито един от двата органа на съдебна власт. Същият работи от 8.30ч. до 17.00ч. без прекъсване. В информационния център има и софтуерен продукт за синтез на реч SpeechLab 2.0, който преобразува писмения текст в говор, предоставен за ползване от Програма за развитие на съдебната система на РС- Хасково. Той е полезен на категорията от хора с особени нужди - незрящите и хората със зрителни увреждания, неграмотните и възрастните хора, за да им бъде осигурен улеснен достъп до правосъдие. По този начин, те сами могат да получават необходимата им информация, относно движението на делото, както и да се запознаят със съдебния акт;

➤ Окръжен съд- Хасково първи в съдебния район въведе картово плащане, чрез ПОС терминално устройство на държавни такси по дела, подсъдни на ОС-Хасково. Предимството за гражданите при заплащане на държавна такса чрез ПОС терминалното устройство, е че не дължат такса за обслужване или превод. Впоследствие всички районни съдилища в съдебния район на окръжния съд също въведоха ПОС терминални устройства, посредством които се събират приходи, свързани с дейността на съдилищата;

➤ Между ОС-Хасково и АС-Пловдив, както и между ОС-Хасково и районните съдилища от съдебния район се осъществява безхартиен обмен на данни по делата, като задължително се присъединяват и изпращат обжалваните съдебни актове и подадените срещу тях въззивни жалби или протести.

➤ Още през 2012 година бяха утвърдени Вътрешни правила за изпращане призовки и съобщения по граждански и търговски дела по електронен път, като заявление /по образец/ и други формуляри са публикувани на интернет страницата на съда. Тази инициатива бе публично оповестена и чрез медиите, но следва да отбележа, че към настоящия момент не се използва пълноценно от гражданите, страни в производствата.

➤ Всички съдебни производства, образувани в ОС-Хасково се изготвят и под формата на „електронен образ” на делата. Електронното досие на делата е пълен образ на хартиеното такова, като в САС „Съдебно деловодство” се води електронна папка на делото, към която се присъединяват всички създадени в съда документи /протоколи от съд. заседания, съдебни актове – разпореждания, определения, решения, присъди и мотиви към тях/, като се присъединяват и всички постъпващи по делото

документи /в т.ч. молби, заключения на вещи лица, представени писмени доказателства в съдебно заседание и др./ след тяхното сканиране, като се следва и поредността на постъпването им. В ОС-Хасково е въведено и електронно архивиране на делата, което изключително ще улесни съхранението на информацията дори след изтичане на срока за съхраняване на делата и тяхното унищожаване.

➤ През 2016 година предприех необходимите действия за внедряване на „Комуникационен модул” към софтуерен продукт „Служебни защити”, който е във функционалния обхват на деловодната системата САС „Съдебно деловодство”, чрез който е възможен обмен на данни по електронен път между съда и Адвокатската колегия. Този продукт дава възможност автоматично да се изпращат структурирани данни, касаещи искането за назначаване на служебни защитници или особени представители в съдебните производства с приложено цифрово копие на съдебния акт, с който съдът е допуснал предоставянето на правна помощ, съответно получаване на обратна връзка от АК – данни за определения служебен защитник или особен представител, както и цифрово копие на отговора /уведомителното писмо/, които САС записва в базата данни и в електронната папка на съответното дело. Реализирането на тази интеграция би довело до ускоряване на съдопроизводството, както и до подобряване на ефективността на работа. За тази цел изпратих предложение до председателя на АС за приемане на съответните мерки и от тяхна страна, като изрично посочих, че този модул ще бъде въведен във всички съдилища в съдебния район. На заседание на Съвета на АК-Хасково, проведено на 04.10.2016 година, бе отказано /за втори път/ въвеждането на Комуникационен модул „Служебни защити” с мотив, че този модул „не би улеснил работата между съдилищата от съдебния район на ОС-Хасково и АК-Хасково”.

Предложихме също така да се осъществи електронен обмен на информация чрез софтуерна система „Удостоверител на документи” между съдилищата от съдебния район и АК-Хасково, като се предостави отдалечен достъп на адвокатите до деловодната система САС „Съдебно деловодство”, което също бе отказано.

Ще продължа усилията си в тази насока, за да бъде осъществен електронен обмен на данни защото съм убедена, че ще рефлектира пряко и то в положителен план върху работния процес и би довело до ускоряване на съдопроизводството, икономия на кадрови и финансов ресурс. За мен самата е необяснимо и нелогично да не се внедрят предлаганите продукти, доколкото неминуемо във времето предстои въвеждането на електронното правосъдие, предвид и последните изменения в ЗСВ. Ясно си давам сметка, че е необходима промяна в обществените нагласи, предвид съпротивата от страна на гражданите и адвокатите за въвеждане на практика на предлаганите им възможности, като част от електронното правосъдие.

➤ Следва да отбележа, че в ОС-Хасково е създадена необходимата организация на работа и имаме готовност да се издават актове, да се извършват удостоверителни изявления и всички други предвидени в закона процесуални действия, след приемане от ВСС на всички изискуеми наредби и провеждане на заложените съгласувателни

➤ За полезността на **видео-конференцната връзка** не е необходимо да се говори много, но въвеждането на такава би улеснило максимално извършване на процесуални действия по наказателни производства. Предвид особеностите на съдебните производства в региона немалка част от свидетелите са чужди граждани, както и от други населени места в страната, като въвеждането ѝ би спестило както време, така и финансов ресурс. Причина за отлагане на съдебните заседания nerядко е служебната ангажираност на вещи лица, които са от други съдебни райони, с оглед недостига от специалисти в съответните области. Въпреки оскъдната към момента законодателна уредба считам, че е необходимо въвеждането на информационните технологии, както и в други съдебни райони.

➤ Има какво още да се постигне и с предоставяната информация на интернет страницата на ОС-Хасково. При предходния ВСС бе създадена работна група за унифициране съдържанието на интернет страниците на съдилищата, която не произведе краен продукт. Следва да се отбележи, че това бе една добра инициатива, тъй като би улеснило всички граждани и адвокати при необходимост от получаване на необходимата информация. На интернет страницата на ОС-Хасково са създадени различни рубрики – контакти, информация, пресцентър, структура на ОС-Хасково, съдебен състав, съдебен район, указател, съдебни такси и банкови сметки, декларации, конкурси, насрочени дела, съдебни актове, годишни доклади, образци от документи и молби, вещи лица, съдени преводачи, обратна връзка, обявления за публична продажба, профил на купувача и др. В рубриката „Вътрешни правила“ са публикувани тези, касаещи публикуването на съдебните актове; за случайното разпределение на делата в ОС-Хасково; за организацията на работа и правила за поведение на съдебните заседатели; за достъп до обществена информация, ведно със заявление за достъп /по образец/; за изпращане на съобщения и призовки чрез електронен пощенски адрес, ведно с формуляри от образци; за събиране на съдебни вземания на съдилищата от зоната на АС-Пловдив; за организацията на работа на съдебните помощници в ОС-Хасково; за организацията на дейността на Общото събрание на ОС-Хасково и др. Създадени са линкове към интернет страниците на районните съдилища от съдебния район и към АС-Пловдив.

Бяха направени и първите стъпки към електронно правосъдие в годините назад, но с оглед и законодателната уредба в тази насока, считам, че е изключително важно да се работи по тази темата. С измененията на ЗСВ, в ДВ, бр. 62 от 2016 година, е предвидено унифициране на изискванията, на които следва да отговарят интернет страниците на

съдилищата, техническите изисквания за извършване на процесуални действия и удостоверителни изявления в електронна форма и начините на извършването им, техническите изисквания, на които трябва да отговарят електронните документи, техническите изисквания към потребителите и т.н.

8. Система за финансово управление и контрол в ОС-Хасково. Счетоводни политики.

През месец юни 2012 година в ОС-Хасково бе извършен одитен ангажимент от Дирекция „Вътрешен одит” към ВСС, като проверката обхваща периода за финансово-счетоводна информация 01.01.2011-31.12.2011 година, както и останалите области към момента на извършването ѝ. Част от констатираните слабости отстраних още при извършване на проверката. Окончателният одитен доклад ми бе връчен на 26.07.2012 година, към който бе приложена и таблица с препоръки за подобряване на одитирания процес. Част от препоръките успях да изпълня в кратък срок, но за други бе необходим по-дълъг такъв. След одобряване на предложения от мен план за действие за изпълнение на препоръките, на заседание на ВСС, проведено на 02.08.2012 година, предприех всички необходими мерки за отстраняване на констатираните слабости и пропуски в работата. В ОС-Хасково се изгради цялостна нова и адекватна СФУК, която дава разумна увереност, че при спазване на въведените вътрешни правила, процедури и контроли ще бъдат постигнати и спазвани принципите за законосъобразност, добро финансово управление и прозрачност чрез най-ефективното използване на външните и вътрешни ресурси. Цялостната писмена информация във връзка с изпълнението на препоръките предоставих на ВСС, като на заседание, проведено на 07.02.2013 година бе одобрено изцяло изпълнението. Оценката на общото състояние, адекватността, ефикасността и ефективността на изградената Система за финансово управление и контрол в Окръжен съд- Хасково е много добра. Бюджетните средства се разходват разумно, при спазване на всички нормативни изисквания; предварителни, текущи и последващи контролни механизми, при спазване на всички утвърдени вътрешни правила с цел законосъобразност, прозрачност, ефективност и реализиране на максимални икономии.

➤ Периодично се извършва преглед и се актуализират всички утвърдени вътрешни правила, касаещи Системата за финансово управление и контрол; утвърдена е Стратегия за управление на риска и Риск-регистър, който се актуализира ежегодно;

➤ разработени са вътрешни правила и механизми за подобряване на работните процеси, осъществява се непрекъснат контрол, разделени са правата, задълженията и отговорностите, осъществява се предварителен, текущ и последващ контрол; актуализира се Счетоводната политика, Вътрешните правила за документооборота, процедурите за контрол на процеси за събиране на държавни такси и присъдени публични вземания и

процесите по извършване на инвентаризация на ДМА др., които дават разумна увереност, че рисковете са сведени до минимум.

➤Ежемесечно се анализират разходите и се търси възможност за оптимизирането им, в т.ч. чрез проучване на пазара за консумативи.

През м. декември 2016 година в ОС-Хасково бе извършена финансова инспекция и от Агенция за държавна финансова инспекция към Министъра на финансите. На 29.12.2016 година ми бе връчен Доклад № ДП2 ХС-10/29.12.2016 г. с резултатите от извършената инспекция. Предмет на проверката бе законосъобразността на отчетените през 2015 година разходи за строителство, за доставки и услуги във връзка със спазване на нормативната уредба в областта на обществените поръчки, сключените договори и плащания по тях. Не бяха констатирани нарушения във връзка със законосъобразността на извършените дейности, отчетено е спазване на финансовата дисциплина и не са отправени препоръки.

III. Районни съдилища в съдебния район.

При първоначалното кандидатстване за заемане на длъжността /за първия мандат/ заложих като основен приоритет и обещах, че в случай, че ми бъде гласувано доверие ще променя отношението към районните съдилища и „ОС- Хасково ще се обърне с лице към проблемите на първоинстанционните съдилища от региона”. Като районен съдия, а след това и в качеството ми на административен ръководител-председател на РС-Хасково исках промяна в начина на комуникация, като считах, че не следва да се поставят и обсъждат проблемите на съдилищата от региона веднъж годишно /на Годишния доклад за дейността на съда/. Бях убедена, че следва това да се случва ежедневно, при това с бърза обратна връзка, защото само тогава те могат да бъдат разрешени адекватно и навременно. Към настоящия момент мога да заявя, че изпълних това си обещание.

В съдебния район на ОС-Хасково има пет районни съдилища – Хасково, Димитровград, Свиленград, Харманли и Ивайловград. При встъпването ми в длъжност председател на ОС-Хасково бях запозната единствено с развитието на РС-Хасково, създадената организация по образуване, движение, приключване на делата, цялостната организация по администриране на съда, въведените информационни технологии, новости, предприети инициативи, което бе обяснимо, доколкото повече от 7 години бях негов административен ръководител- период, през който се наложи да се предприемат непопулярни мерки, да се вземат тежки управленски решения, които обаче дадоха своя положителен резултат. Голяма част от тези постижения въведох и в ОС-Хасково.

1. Щатна обезпеченост на районните съдилища в съдебния район на ОС-Хасково.

Още през месец април 2012 година възложих на административните ръководители на районните съдилища да изготвят анализ на натовареността на всеки съд за периода 01.01.2010 – 31.12.2012 година. Същите, съпоставени с Аналитичния доклад на статистическите данни за натовареността на съдилищата в Р България за 2011 година, изготвен от Комисията по анализ и отчитане степента на натовареност на органите на съдебна власт, публикуван на сайта на ВСС, показва, че най-голяма натовареност по щат за целия анализиран период е налице в РС-Харманли /над 46 дела месечно на съдия/, който единствен от съдебния район бе в категория „висока натовареност”, РС-Ивайловград, който обичайно попада в категория „ниска натовареност”, а всички останали районни съдилища – в категория „средна натовареност”. Отчитайки и спецификите на производствата, които са им подсъдни, прецених, че съдебния район е обезпечен откъм съдийски щатове, но е необходимо преразпределението им в районните съдилища от съдебния район, с оглед балансиране на натовареността, тъй като това се отразяваше пряко върху работата на съдиите от РС-Харманли и в частност по образуването, движението и приключването на делата /изключително голям брой забавени производства и просрочени съдебни актове/. В тази връзка, през месец декември 2012 година, изготвих предложение до Комисията по предложенията и атестирането към ВСС за намаляване щатната численост на РС-Хасково с една щатна бройка за длъжността „съдия”, като бъде увеличена съотв. щатната численост на РС-Харманли с една щатна бройка за длъжността „съдия”, което предложение беше уважено.

В обобщен вид щатната численост на районните съдилища в окръга към настоящия момент е представена в таблицата по-долу:

Съд	Съдии	ДСИ	СВп	Служители	общо	% съотношение Служители/ Съдии	% съотношение Служители/ Съдии, ДСИ, СВп
ХРС	10	3	2	33	48	3.3	2.2
ДРС	6	2	1	22	31	3.67	2.44
СвРС	6	1	1	18	26	3	2.25
ХармРС	4	1	1	16	22	4	2.67
ИвРС	2	1	1	7	11	3.5	1.75

Средномесечната натовареност по щат /РС- Хасково – 10, РС- Димитровград – 6 , РС- Свиленград – 6, РС- Харманли – 4, РС- Ивайловград - 2/ на съдиите от районните съдилища в окръга е, както следва:

Съд	постъпили	за разглеждане	свършени
РС- Хасково	37.77	41.20	37.59
РС- Димитровград	33.22	35.74	33.07
РС- Свиленград	24.15	27.14	24.86
РС-Харманли	32.46	35.92	32.81
РС-Ивайловград	9.88	11.17	9.38

Към настоящия момент всички щатове за длъжността „съдия“ във всички районни съдилища са заети, като считам че щатната обезпеченост на всеки един от тях е оптимална, в т.ч. и за съдебни служители, за да не се допуска необосновано забавяне на съдопроизводствата, изготвяне на съдебните актове извън предвидените в процесуалните закони срокове, добра предварителна подготовка на делата за съдебни заседания и като цяло да се постигне качествено и навременно правораздаване.

➤От данните по-горе се откроява ниската натовареност на съдиите в РС-Ивайловград. През м. ноември 2015 година изготвих подробно становище до административния ръководител-председател на АС-Пловдив и до ВСС, касаещо предстоящата реорганизация на съдебната карта на районните съдилища на територията на Р България и в частност в съдебния район на ОС-Хасково. Направих детайлен анализ на всеки един районен съд – исторически преглед, сграден фонд, териториален обхват /площ, население, брой общини, брой населени места/, икономически показатели, ниво на безработица, инвестиции, съотношение на съдиите към населението в района, инфраструктура, демографски фактори, специфика на разглежданите производства и т.н. Изразих становище, от което не отстъпвам и към настоящия момент, че не следва с лека ръка и по механични критерии да се закриват съдилища. Необходим е много задълбочен анализ, в който да се отчетат спецификите за всеки регион, като особено съществено за хасковския съдебен е съобразяването с актуалната и бъдеща прогноза, свързана с миграционните процеси, доколкото най-ниско натовареният районен съд е този в Ивайловград, който е и граничен такъв. В Доклада за значението на районните съдилища в структурата на съдебната система липсват ясни и единни критерии, които да гарантират изпълнението на заложените цели, а именно повишаване качеството на правосъдието при запазване и подобряване на достъпа до правосъдие на гражданите. Няма да навлизам в подробности, но считам, че следва да се обърне особено внимание и на основния принцип и международен стандарт – достъпът до правосъдие, гарантирането на който е въпрос на сериозна експертиза. В заключение само ще отбележа, че районните съдилища в района на ОС-

Хасково не случайно са ситуирани там, където е необходимо и към днешна дата.

2. Пряка правораздавателна дейност в районните съдилища.

В сравнителен план данните за РС-Хасково са както следва:

година	Постъпили	за разглеждане	свършени
2013 г.	4687	5255	4747
2014 г.	4001	4509	4125
2015 г.	4290	4674	4262
2016 г.	4532	4944	4511

- за РС-Димитровград:

година	Постъпили	за разглеждане	свършени
2013 г.	2674	2904	2655
2014 г.	2242	2488	2278
2015 г.	2506	2716	2535
2016 г.	2392	2573	2381

-за РС-Свиленград:

Година	Постъпили	за разглеждане	свършени
2013 г.	2243	2535	2363
2014 г.	1844	2017	1877
2015 г.	1967	2108	1896
2016 г.	1739	1954	1790

-за РС-Харманли:

Година	Постъпили	за разглеждане	свършени
2013 г.	1845	2118	1853
2014 г.	1441	1706	1526
2015 г.	1484	1664	1498
2016 г.	1558	1724	1575

- и за РС-Ивайловград:

Година	Постъпили	за разглеждане	свършени
2013 г.	228	284	247
2014 г.	237	274	246
2015 г.	205	233	202
2016 г.	237	268	225

Районен съд- Хасково следва да бъде сравняван с работата на другите районни съдилища в областните центрове. При такъв подход, данните за 2016 година са:

- натовареността по щат

Показател	РС- Хасково	средно за страната
дела за разглеждане	41.20	46.89
свършени дела	37.59	39.58

- действителната натовареност

Показател	РС- Хасково	средно за страната
дела за разглеждане	41.20	61.32
свършени дела	37.59	51.76

Сравнението на обемите работа за останалите съдилища /РС- Димитровград, РС- Свиленград, РС- Харманли, РС- Ивайловград/ е с тези на районните съдилища в страната, които са извън областни центрове:

- натовареността по щат

показател	РС- Димитровград	РС- Свиленград	РС- Харманли	РС- Ивайловград	РС- средно
за разгл.	35.74	27.14	35.92	11.17	31.06
свършени	33.07	24.86	32.81	9.38	27.79

- действителната натовареност

показател	РС- Димитровград	РС- Свиленград	РС- Харманли	РС- Ивайловград	РС- средно
за разгл.	37.62	32.11	46.27	11.17	35.54
свършени	34.81	29.41	42.27	9.38	31.80

➤ През 2012 година във всички районни съдилища от съдебния район бяха извършени планови проверки по граждански и наказателни дела от ИВСС. Докладите с резултатите от същите показана системни проблеми в част от районните съдилища, което наложи да бъдат предприети административни мерки и от моя страна.

➤ За първи път през месец април 2012 година бяха извършени проверки на организацията на дейността на съдиите от районните съдилища, държавните съдебни изпълнители и съдиите по вписванията, на основание чл. 86, ал. 1, т. 6 от ЗСВ, които вече се извършват ежегодно от назначени от мен комисии от съдии от ОС-Хасково. След изготвяне на докладите предвид дадените в същите препоръки с моя заповед давам указания за предприемане от съответните административни ръководители на конкретни административни и организационни мерки, с оглед преодоляване на констатираните проблеми. Докладите от извършените проверки се обсъждат на Общи събрания на съдиите, съответно ако имат възражения по направените констатации същите се включват в докладите, изготвени от административния ръководител, като се посочват и набелязаните мерки за отстраняване на недостатъците в работата, след което се отчитат резултатите в определени за това срокове. Докладите от проверките на районните съдилища се обсъждат и на Общо събрание на съдиите от ОС-Хасково, на основание чл. 86, ал. 1, т. 10 от ЗСВ.

- При констатиране на системни проблеми в организацията на работа в районните съдилища, респ. по отношение на конкретни съдии, се назначават и тематични проверки извън годишните такива;

- поради констатирани редица случаи на антидатиране на постановените съдебни актове, разпоредих на административните ръководители на районните съдилища, номерата на същите да се генерират от деловодната система САС „Съдебно деловодство“, като този проблем също е разрешен, считано от 2013 година.

➤ В началото на 2013 година издадох заповед във връзка с изменението на Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, обн. в ДВ, бр. 98 от 2012 г. по отношение на отговорността на Държавата за вредите, причинени на граждани и на юридически лица от нарушение на правото на разглеждане и решаване на делото в разумен срок съгласно чл. 6, § 1 от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи и изисках от административните ръководители на районните съдилища в съдебния район на окръжния съд да изпратят справки за всички образувани и неприключили производства, подсъдни на съдилищата (граждански и наказателни), по които от датата на образуване към 31.12.2012 г. е изтекъл срок по-дълъг от една година. Със същата заповед бе разпоредено да се предприемат необходимите административни и организационни мерки за недопускане на неоснователно отлагане на делата и своевременното приключване на съдебните производства, приоритетното разглеждане на продължителите над една година съдебни производства и предприемане на всички дисциплиниращи мерки за участниците в процеса от страна съдиите докладчици. През месец октомври 2013 година беше извършена проверка на районните съдилища от назначените със заповед комисии на граждански и наказателни производства, образувани преди 01.01.2012 г. и неприключили към датата на извършване на проверката. Въз основа на докладите на

комисиите бяха издадени заповеди да се отстранят констатираните пропуски и нарушения и административните ръководители на районните съдилища да следят за приключване в разумен срок на всички образувани в районните съдилища съдебни производства. Със същата заповед им беше разпоредено да изготвят доклад до председателя на ОС- Хасково на всеки 6 месеца за всички съдебни производства, неприключили в срок по-дълъг от 2 години, както и причините, довели до неприключването им в разумни срокове, на основание решение на ВСС по протокол № 20, т. 46 от заседание, проведено на 23.05.2013 година.

Всички доклади, които изготвям на всеки шест месеца до ВСС, показват че забавените производства в районните съдилища драстично намаляха, като към момента няма неоснователни забавени такива /с изключение на едно по наказателно дело от общ характер, подсъдно на РС-Харманли, което е по моя преценка, но бяха предприети необходимите мерки и от страна на съдията докладчик по същото/.

Бяха въведени следните контролни механизми:

➤ административните ръководители на районните съдилища изготвят ежемесечно справки до административния ръководител на ОС-Хасково за неизготвените съдебни актове в законоустановените срокове, която съдържа номера и вида на делото, съдията докладчик, дата на образуване, дата на обявяване за решаване /по граждански и АНД/, съотв. дата на постановяване съдебен акт, респ. изготвяне на мотивите към постановените присъди. Тази мярка се отрази дисциплиниращо и по отношение на съдиите, поради което изготвяне на съдебни актове извън процесуалните срокове е изключение;

➤ председателят на РС-Свиленград изготвя и ежемесечна справка за постъпилите за предходния месец дела, разпределението им по съдии и конкретно за производствата по чл. 279 и чл. 280 от НК, поради тяхната кампанийност и с оглед предприемане на необходимите мерки от моя страна /за преценка на необходимостта от командироване на съдии в предходни периоди, когато съдийският щат не бе изцяло зает/

➤ считано от месец юни 2013 година в ОС-Хасково се води „Регистър на постановените отводи от районните съдилища в съдебния район на ОС-Хасково“. Ежемесечно председателите на районните съдилища изпращат копия от постановените през предходния месец отводи, които се анализират, с оглед тяхната мотивираност и основателност. Тази мярка също даде необходимия резултат, като отводите драстично намаляха.

➤ Единствено в РС-Хасково от 2010 година се води електронен образ на всички съдебни производства. В останалите районни съдилища в електронната папка на делото, водена в САС „Съдебно деловодство“ се присъединяваха единствено протоколите от проведените съдебни заседания и постановените съдебни актове, като оправданията бяха, че не е достатъчен кадровия ресурс и необходимата за тази цел компютърна техника. С моя заповед разпоредих, считано от 01.01.2017 година във всички районни

съдилища да бъдат предприети съответните организационни мерки за създаване на електронен образ на всички съдебни производства, които са им подсъдни. Към настоящия момент се води пълен електронен образ на делата, като се присъединяват освен създаваните документи в съда, така и сканирани копия на постъпващите такива от страните, респ. представените в съдебни заседания, заключения на вещи лица и др.

3. Сграден фонд и информационно осигуряване на районните съдилища

4.1 Сграден фонд

Районен съд- Хасково е настанен в сградата на Съдебната палата, която се стопанисва от Окръжен съд- Хасково. Направените през периода 2005 г. – 2010 г. текущи ремонти на всички кабинети, деловодства, архив и други помещения осигуриха много добри условия на работа на съдиите, държавните съдебни изпълнители, съдиите по вписванията и съдебните служители, а с предоставянето от председателя на ОС- Хасково на още помещения за ползване и направените преустройства през 2012 г., съдиите от съда са в самостоятелни кабинети. РС-Хасково разполага с три съдебни зали. Има регистратура за класифицирана информация.

Районен съд- Димитровград

Районен съд-Димитровград е единственият, който бе настанен в сграда общинска собственост от началото на 90-те години. Първоначално е бил подписан 10-годишен договор за безвъзмездно ползване на сградата, след изтичане на който по настояване на Община Димитровград е бил подписан и договор за наем. От 2012 година предприехме действия за решаване на сградния проблем, като бяха осъществени редица срещи с представители на различни институции – ВСС, Община Димитровград, Министерство на правосъдието, министър на регионалното развитие и благоустройството, и др. Бе обсъждана и възможността за предоставяне на имот държавна собственост за нуждите на органите на съдебна власт /РС и РП Димитровград/, както и на АВп. Към настоящия момент частта от сградата, в която са настанени РС, РП Димитровград и второстепенните разпоредители към министъра на правосъдието е признат за държавна собственост със влязъл в сила съдебен акт от месец януари 2017 година. Предстои съставяне на Акт за държавна собственост, като сме провели и срещи с областния управител на област Хасково. Запознали сме и Комисия „Управление на собствеността” към ВСС, тъй като ще е необходимо след разпределение ползването на помещенията и разглеждане на въпроса на Пленум на ВСС да бъде поискано от Министерски съвет да се предостави ползването на част от сградата на ВСС и МП. След приключване на цялата процедура ще е наложителен ремонт за преустройство и обновяване на

остарялата материална база и помещения, с оглед приспособяването им за по-удобно и практично ползване от органите на съдебна власт и второстепенните разпоредители с бюджет към министъра на правосъдието.

РС-Димитровград разполага с три съдебни зали на първия етаж. Предстои да се преустроят част от помещенията. Оборудвана е регистратура за класифицирана информация. В лошо състояние и електрическата инсталация в сградата. Инвентарът в стаите е стар и амортизиран. Немалка част от планираните преустройства за предходната година на наличните помещения на съда, с цел улесняване обслужването на гражданите, ползващи услугите на РС-Димитровград не са осъществени, поради липса на средства.

Районен съд-Свиленград

Сградата в която се помещава съда е държавна собственост и е построена през 1982 година в идеалния център на Свиленград, като през 2008 г. е извършен основен ремонт, а в последствие и частични такива. Сградата е двуетажна с партерен етаж, със застроена площ от 317 кв.м. и разгъната застроена площ от 1031 кв.м. Условието в сградата са оптимални за правораздаване, за дейността на съдебните служители и за ефективно обслужване на гражданите. РС-Свиленград разполага с три съдебни зали. Оборудвана е регистратура за класифицирана информация. След газифицирането на града, Министерство на правосъдието е финансирало проекта за газифициране на сградата и така от края на 2013 г. се отоплява с природен газ, с нов котел и с подменени тръби, радиатори, винтили. Необходимо е извършване на ремонт на В и К инсталацията в сградата. Сградата не е пригодена за улеснен достъп на лица в неравностойно положение. Съществува рампа за улесняване на достъпа до партерния етаж, но липсва ескалатор за инвалидни колички, което е съществено, с оглед факта, че деловодствата и съдебните зали се намират на първия етаж от сградата. В тази връзка предстои да се направи искане до ВСС за осигуряване на средства.

Районен съд-Харманли

Към настоящия момент значително е подобро състоянието на сградния фонд, тъй като сградата е saniрана, с подменена дограма и пригодена за нуждите на съда отоплителна инсталация, след наводнението на същата през 2014 година. Въпреки това проблемите със сградния фонд остават, тъй като строената през 1933 година Съдебна палата към настоящия момент не отговаря на нарасналите потребности от работни помещения. РС-Харманли разполага с една заседателна зала, която е крайно недостатъчна и е необходимо разрешаването на този проблем, с оглед увеличаване щата на съдиите. В съда няма адвокатска стая. Считам обаче, че е възможно и следва да бъдат предприети съответните мерки от административния ръководител на съда, за да се оползотворят помещенията в приземния етаж, в това число да се предвиди оборудване на втора съдебна зала. Има регистратура за

класифицирана информация. Обособено е арестантско помещение. Сградата не позволява достъп на лица с увреждания, което налага извършване на допълнителни строително-монтажни работи в тази насока, но за целта е необходимо председателят на съда да изготви искане до Комисия „Управление на собствеността“ към ВСС и да бъде включен съда в инвестиционната политика за осигуряване на необходимите финансови средства.

Районен съд- Ивайловград е настанен в сграда, която е държавна собственост. Същата е на три етажа с избени и тавански помещения. На първия етаж са разположени съдебна зала, стая на РП - Ивайловград и сервизни помещения. На втория етаж има 6 работни помещения, три от които се ползват от районната прокуратура, две от съда и едно от службата по вписвания. На третия етаж има 4 работни помещения, архив, сервизно помещение, санитарен възел и килер, като последният се използва за архив на службата по вписвания. Това, че в сградата се помещават и РП-Ивайловград и Службата по вписвания Ивайловград към Агенцията по вписванията създава известни пространствени затруднения, но същите са търпими. Сградата не е достъпна за хора с ограничена подвижност. РС- Ивайловград разполага с една заседателна зала.

4.2. Информационно осигуряване

Всички районни съдилища в съдебния район на Окръжен съд- Хасково:

➤имат собствени интернет страници, съдържащи необходимата информация за гражданите, на които публикуват съдебните си актове и графици за съдебните заседания;

➤имат изградени локални мрежи и всички компютри са свързани и работят в локална мрежа на съответния съд;

➤осъществяват разпределението на делата на принципа на случайния подбор с програмния продукт чрез централизираната система за случайно разпределение на делата;

➤работят с програма за управление на съдебни дела САС „Съдебно деловодство“ на „Информационно обслужване“ АД;

➤работят с програмен продукт „Съдебно-изпълнителна система „JES“ /с изключение на РС- Ивайловград/;

➤работят с информационна система CSCS “Бюро съдимост”;

➤използват електронен обмен на информацията за бюрата за съдимост, справки чрез отдалечен достъп до НБД „ГРАО”, информационната система на „Имотен регистър” и „Търговски регистър” на Агенция по вписванията;

➤работят по предаване на данни за наказателни дела и обвиняеми лица към Единната информационна система за противодействие на престъпността (ЕИСПП), след извършената инсталация и настройка на

комуникационен сървър за предаване на информация към ядрото на ЕИСПП в НСС- София;

➤ използват компютърна правно- информационна система “АПИС” /с изключение на РС- Ивайловград, които използват “СИЕЛА”/;

➤ използват бизнес процесор web “КОНТО 66” за счетоводната дейност;

➤ въведоха ПОС терминални устройства и събират приходи, свързани с дейността на съда по транзитните си сметки и чрез картови плащания по чл. 4, ал. 1 от Закона за ограничаване на плащанията в брой;

➤ разполагат със звукозаписни системи в съдебните зали и водят паралелен аудиозапис на съдебните заседания;

➤ поради липса на достатъчно техника не сканираха всички документи и не поддържаха електронни папки на делата в деловодната програма САС „Съдебно деловодство” /с изключение на Районен съд-Хасково/. Считано от 01.01.2017г. във всички районни съдилища се създава пълен електронен образ на съдебните производства в деловодната програма САС „Съдебно деловодство” на делата.

В заключение само ще отбележа, че личното ми разбиране е, че е необходим ясен и категоричен ангажимент от страна на административния ръководител на окръжен съд, а и на съдиите, работещи в него, относно професионалното усъвършенстване на съдиите от районните съдилища и младши съдиите към ОС, и най-вече относно тяхната мотивация за работа. Лично участвам при провеждане на общите събрания на всеки един районен съд, на които се обсъждат годишните доклади за дейността им, за да имам преки впечатления от мнението на съдиите и съдебните служители. При всеки друг повод от намеса от моя страна, също нееднократно съм била на място, за оказване на необходимото съдействие на административните ръководители. Участвам активно и във всяко начинание на районните съдилища, като председателите им знаят, че имат личната ми подкрепа.

IV. Общественото доверие и медийната политика на съда

➤ За съжаление през последните години отношението към съдебната система не се е променило и за пореден път трябва да признаем, че доверието на обществото към нея и към способността ѝ да бъде гарант за справедливост продължава да бъде критично ниско. Необходимо е обществото да разбира какво реално е свършил Съдът, при това на понятен, достъпен и разбираем език, защото промяната следва да е насочена към предвидимо, бързо и качествено правораздаване, в полза на обществото. Продължавам да твърдя, че във времето се извървя много път и са постигнати реални положителни резултати в системата, но не е намерен правилният подход, за да се обяснят на разбираем за обществото език. Убедена съм и в необходимостта всички, работещи в съдебната система, да насочим усилията си в насока повишаване на общественото доверие,

максимална прозрачност в работата на съда, високо качество на предоставяните съдебни услуги, висока степен на подготвеност, както на съдиите, така и на съдебните служители, и гарантиран равен достъп до правосъдие. Тази отговорност е както лична, така и солидарна – на всички нас.

Считам за необходимо съдилищата в съдебния район да имат реални медийни политики, осъществявани чрез реални действия, поради което и намирам че е изключително необходимо отпускане на щат „връзки с обществеността“ към ОС-Хасково, който служител да обслужва и районните съдилища в съдебния район. Същият трябва да е с необходимата професионална подготовка, за да е налице верен медиен отзвук, с цел създаване на реалния облик на съда, като институция. В тежест е на всички административни ръководители е да осъществяват и тези функции, наред с всички останали задължения, които са им вменени.

Мерките, които е необходимо да бъдат предприети в тази насока са, при проявен интерес от страна на медиите, да бъде своевременно предоставяна информация в рамките, допустими от закона. Това се налага, тъй като избягването на общуването с медиите води до превратно, в повечето случаи, пресъздаване конкретната дейност на съда, в което съм се уверила от личен опит, а лична наша отговорност е дейността на съда да се отразява обективно и навременно, поради което не следва да бъдем безучастни.

➤ Несъмнено е необходимо съдът да се отвори, както към медиите, така и към неправителствените организации, чиито глас отразява обществените нагласи и общественото виждане за процесите в системата. По този начин се дава и възможност за обществен контрол, без да се засяга независимостта на съда, а ние получаваме обратна връзка и сверяваме посоката и скоростта на усилията си за реформа. През 2012 година националната мрежа за гражданско наблюдение на съдебната власт чрез Център за НПО в Разград по проект „Правосъдие, близо до хората: втора фаза“ осъществи гражданско наблюдение на Окръжен съд-Хасково, Районен съд-Хасково, Районен съд-Димитровград и РС-Свиленград. С изключение на РС-Свиленград, всички останали съдилища бяха удостоени с Грамота и благодарност за принос в развитието на съдебната система на местно ниво и партньорство в гражданския сектор.

➤ Всяка година на 16 април в Съдебната палата – Хасково се провежда „Ден на отворените врати“, организиран съвместно от Окръжен съд- Хасково, Окръжна прокуратура- Хасково, Районен съд- Хасково и Районна прокуратура- Хасково, на който присъстват ученици от различни училища. Провеждането на Деня на отворените врати допринася за постигане на по-добра информираност, повишаване на правната култура на гражданите и популяризиране дейността на съда и прокуратурата.

➤ С цел повишаване на информираността за структурата, функциите и значението на съдебната власт в Република България Окръжен

съд-Хасково участва за трета поредна година в Пилотната образователна програма, която се осъществява под формата на лекционен курс в часовете по „Етика и право“ и „Часа на класа“ сред учениците от 8 до 12-ти клас от различни гимназии и техникуми в гр. Хасково и с посещения в съдебната палата, последвани от разяснения и дискусии, провеждане на симулирани процеси и дискусии, а лектори по отделните теми са съдии, прокурори и следователи. През тази година в образователната програма, заложена за втори учебен срок, за първи път в лекционните курсове освен съдии, прокурори и следователи ще вземат участие представители МКБППМН и от Отдел «Закрила на детето» към Д «Социално подпомагане». Заложихме и прожекция на филми «Пропуснат живот» и «Трафик». Оценявайки един от най-болезнените проблеми през последните десетилетия, а именно разпространението и употребата на наркотици сред подрастващите, както и проявения от страна на учениците интерес към темата, поканихме за участие в пилотната програма и д-р Иван Добринов, завеждащ отделение ДПБ «Д-р Г. Кисъв» в гр. Раднево, който е специалист по зависимости и консултант на Сдружение «Майки срещу дрогата», който прие същата. Не е необходимо да се говори за ползността от Пилотната програма. Тя несъмнено допринесе за повишаване правната култура на учениците, за по-добрата им информираност за структурата, функциите и значението на съдебната власт в Република България, тъй като имат възможността освен теоретично, да се запознаят и практически с работата на съдиите и прокурорите, да задават актуални въпроси за реформите в съдебната система, а връзката с тях обогатява и самите нас.

➤ Като страна от международните правни актове, относно правата на децата и други – отнасящи се до правата на жертвите на престъпления, българската държава е длъжна да гарантира на детето – свидетел и/или жертва на престъпление правото на подходяща защита и грижа в съдебното производство. През последните години не случайно е поставен акцент върху развитието на детското правосъдие и същото е един от основните приоритети на съдебната реформа. Една от конкретните стъпки, които предприехме в тази насока е оборудването на специализирано помещение т. нар. „синя стая“ за щадящо изслушване на деца, тъй като територията на хасковска област не функционира такава, а необходимостта ѝ е несъмнена, с оглед съхраняването на психическото и емоционално равновесие на всяко дете, станало жертва или свидетел на насилие. Тъй като Окръжен съд- Хасково не разполага с финансови средства за оборудване на специализирано помещение за щадящо изслушване деца - жертва и/или свидетели на престъпление, потърсихме възможност за осъществяването на тази идея чрез отправеното към Министерство на правосъдието искане да бъдем включени в Проекта, по който ще бъдат изградени и оборудвани „сини стаи“ в различни градове в страната. На заседание, проведено на 07.10.2016 г. на Консултативния орган по Проект „Укрепване на правния и институционалния капацитет на съдебната система в сферата на

правосъдието за деца” по Тематичен фонд „Сигурност” на Българо-швейцарската програма за сътрудничество, е взето решение по искането на Окръжен съд – Хасково, с финансови средства по Проекта да бъде създадено и оборудвано в град Хасково специализирано помещение за щадящо изслушване на деца, свидетели и/или жертви на престъпление (т.нар. „синя стая”). Доколкото международните и национални практики при създаването и използването на такива стаи са помещенията да са извън рамките на места и сгради, свързани с проекции за сила и власт на закона и институциите – съд, прокуратура и полиция, тъй като детето, участник в правните процедури има потребност от закрила, подкрепа и дружелюбно отношение, се обърнахме с искане към Община Хасково за предоставяне на помещение за създаване, оборудване и използване на такава стая. На сесия на Общински съвет Хасково през месец януари 2017 година бе определено помещение, което да бъде оборудвано като специализирано такова за щадящо изслушване на деца, свидетели и/или жертви на престъпление (т.нар. „синя стая”) в сграда съседна на Съдебната палата, където е настанена и МКБППМН. На 01.03.2017 година бе подписано и тристранното споразумение между Министерството на правосъдието, Община Хасково и Окръжен съд-Хасково за сътрудничество и съвместна дейност за създаване, оборудване и използване на специализирано помещение за щадящо изслушване на деца, свидетели и/или жертви на престъпление. Целта е тази специализирана „сина стая” да се използва както от съдилищата и прокуратурите от целия съдебен район, така и от разследващи, служители към МКБППМН и Отдел „Закрила на детето” към Д „Социално подпомагане”. Тази инициатива също отчитам като постижение, тъй като изготвеният видеозапис ще има доказателствена сила в съдебния процес, съгласно Директива 2012/29 на Съвета на Европейския съюз и Европейския парламент.

VII. Взаимодействие с останалите органи на съдебна власт, държавни органи и институции.

Следва да се продължи практиката на добро взаимодействие с органите, най-често имащи досег със Съда. Същото следва да се осъществява под формата на ефективни работни отношения, чрез осъществяване на своевременни срещи за разрешаване на конкретни проблеми, засягащи дейността, както на съда, така и на другите структури. Осъществяват се периодично работни срещи с представители на други органи на съдебна власт, на ОД на МВР-Хасково, представители на общински и държавни институции, на които се поставят и разрешават общи проблеми, касаещи организацията на работа, като се предприемат мерки за подобряването ѝ. Периодично с представители на АК се провеждат срещи, на които се обсъждат проблеми, свързани с нормалните работни отношения между съда и адвокатурата – предоставянето на правна помощ, професионалната етика, предприемане на инициативи, като например създаване на Център за

медиация и др., които водят до взаимно улеснение в работата. Нормалните взаимоотношения между отделните институции също допринасят за издигане на техния авторитет в обществото.

VIII. Относно мотивацията, средата за работа и етиката

На първо място, следва да заявя, че няма да се уморя да работя за личната и професионална мотивация на колегите. Убедена съм, че част от този процес включва възможността на съдиите и съдебните служители от ОС-Хасково да участват във формирането на решения по конкретни проблеми от общо значение за всички. Това го постигнахме чрез регулярно провеждани Общи събрания, дори и неформални такива винаги, когато се постави проблем, който очаква разрешение. По този начин всеки един от съдиите се чувства съпричастен към общите проблеми на Съда, а не изолиран от тях. Подходът ми на работа от самото начало е, че съдиите и съдебните служители следва да бъдат запознати и информирани за текущите проблеми, за краткосрочните и дългосрочни прогнози и поставени цели за развитието на съда, за да не се допуска кумулиране на напрежение, а своевременно и адекватно да се реагира чрез полагане на общи усилия. В самото начало на първия ми мандат се наложи в кратки срокове да бъдат предприети спешни мерки, касаещи организацията на работа в съда, в т.ч. утвърждаване на десетки вътрешни правила, предвид заложените планове на действие след проверките на ИВСС и поетите от моя страна ангажименти по повод препоръките от Дирекция „Вътрешен одит“ към ВСС след извършения одитен ангажимент. Намерих начин да обясня предварително на колектива какво точно налага реорганизация на работните процеси, както и бъдещите ползи от тях. Изключително важно за един колектив е да се поддържа благоприятна микросреда на взаимно уважение и равнопоставеност, а това може да се постигне чрез участието им в обсъждането и разрешаването на конкретните проблеми. Несъмнено административният ръководител е този, който носи личната управленска отговорност за взетите решения, но считам, че е от изключителна важност на екипа да се обяснява защо се налага да бъдат взети конкретни непопулярни такива, както и да ги убеждава, в случаите на недоволство от тяхна страна, като ясно и твърдо се обяснява, че отстъпление не е възможно, с оглед политиките и приоритетите, които са заложиени. За мен е важна и личната мотивация на съдебните служители, за да работят с чувство за ангажираност и отговорност към задачите, които им се поставят. Държа и на тяхното мнение, тъй като те виждат съдебните процеси от съвсем друг ъгъл, а и както съм отбелязала те са тези, които са на „първа линия“. От собствен опит съм се убедила, че информирания членове на колектива са ангажирани и съпричастни към случващото се, и в частност към постигането на конкретните резултати.

В Окръжен съд-Хасково е създадена благоприятна работна среда за съдиите и съдебните служители, която е изградена изцяло на основата на взаимно уважение, откритост и толерантност.

**УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА СЪДИЙСКАТА КОЛЕГИЯ
КЪМ ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,**

В настоящата концепция за стратегическо управление изложих основните мерки, които бяха предприети през периода, през който заемах длъжността „административен ръководител-председател” на ОС-Хасково, както и начертаните краткосрочни и дългосрочни цели, които следва да бъдат постигнати, без да претендирам за тяхната изчерпателност. На основата на съществуващите вече добри практики, на заложените основни цели и зададени приоритети съм убедена, че ще надградим постигнатото до настоящия момент. В случай, че ми гласувате доверието и ми възложите отговорността да заема длъжността, за която кандидатствам за втори мандат, поемам категоричния ангажимент да продължавам да отстоявам основните принципи и заложените стандарти за независимост, ефективност, прозрачност и отчетност, както и основните приоритети за осъществяване на така необходимите реформи в съдебната система, за да докажем на обществото и на европейските ни партньори, че същата е отговорна, ефективна, независима, утвърждава върховенството на закона, защитава правата и законните интереси на гражданите и осигурява равен достъп до правосъдие.

Оставам с уважение,

Миглена Тянкова